

Algılanan Öretim Eleman? Davranışlar? Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Öretim Eleman? Davranışlar? Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16793>

Özet

Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları Ölçeği (AÖEDÖ), yükseköğretim öğrencilerinin öğretim elemanlarının sınıf içi ve sınıf dışı tutum ve davranışlarına yönelik algılarını sistematik olarak ölçmek amacıyla 2015 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğrenme ortamının kalitesini ve öğrenci başarısı üzerindeki potansiyel etkileri değerlendirmede kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Geliştirme çalışması Kara, Zici, Köksalan ve Zelyurt (2015) tarafından yürütülmüş olup, ölçek geliştirme sürecinde geçerlik ve güvenirlik analizleri gerçekleştirilerek, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Ölçek, özellikle öğretim elemanlarının öğrencilere yönelik destekleyici, pedagojik ve iletişimsel yeterliklerini merkeze almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretim elemanı, öğrenci algısı, yükseköğretim, öğretmen davranışları, psikometrik, Ölçek Geliştirme, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Kara, A., Zici, E., Köksalan, B., Zelyurt, H.

Amaç

Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları Ölçeği'nin temel amacı, üniversite öğrencilerinin akademik çevrelerindeki öğretim elemanlarına dair oluşturdıkları algıları objektif ve yapılandırılmış bir biçimde ölçmektir. Bu algılar, öğretim elemanlarının ders işleme yöntemleri, öğrenciye yaklaşım, geri bildirim verme şekilleri ve genel profesyonel tutumları gibi kritik alanları kapsamaktadır.

Bu ölçek, yükseköğretim kurumlarına, eğitim kalitesini değerlendirme, öğretim elemanlarının mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirleme ve öğrenci memnuniyetini artırma konularında somut veriler sunmayı hedeflemektedir. Ölçek, öğrencilerin Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları düzeylerini belirleyerek, etkili öğretim uygulamalarına katkı sağlamaktadır.

Yapı

AÖEDÖ, öğretim elemanı davranışlarının farklı yönlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimini destekleyen

davranışsal bileşenlere odaklanır. Ölçeğin temel alt boyutları, öğrenciye rehberlik etme, motivasyon sağlama, ders içeriğini etkili sunma ve adil bir sınıf ortamı oluşturma yeterliliklerini içerir.

Ölçülen yapı, öğrencilerin subjektif deneyimlerini ve bu deneyimlerin öğrenme süreçleri üzerindeki etkisini yansıtır. Ölçeğin faktör yapısı, öğretim elemanının sergilediği davranışların bütüncül bir resmini sunarak, eğitimel araştırmalara derinlik katmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında geçerlik çalışmaları yapılmış olması rağmen, orijinal kaynaktan spesifik istatistiksel geçerlik katsayıları belirtilmemiştir. Tipik bir ölçek geliştirme sürecinde, geçerlik çalışmaları iki ana başlık altında toplanır: Kapsam Geçerliliği ve Yapı Geçerliliği.

Kapsam geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuş maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme düzeyi değerlendirilmiştir. Yapı geçerliliği ise istatistiksel yöntemlerle, özellikle Faktör Analizi kullanılarak test edilmiştir. Ölçeğin Geçerlik düzeyi, öğrenci algılarının doğru ve amaca uygun bir şekilde ölçtüğünü garantilemek için temel bir gerekliliktir.

Güvenirlilik

Orijinal kaynaktan güvenirlik bilgileri ne kadar belirtilmemiş olsa da, geliştirme çalışmasının bir parçası olarak iç tutarlılık analizlerinin (Cronbach Alfa katsayısı) yapıldığı varsayılmaktadır. Güvenirlilik, ölçekten elde edilen sonuçların farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlılık gösterme derecesini ifade eder.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin homojen olduğunu ve ölçülen yapıyı istikrarlı bir şekilde temsil ettiğini gösterir. Bu tür bir ölçeğin güvenilirliği, eğitim psikolojisi alanında yapılan araştırmaların kalitesi açısından büyük önem taşır.

Faktör Analizi

Algılanan Öğretim Elemanı Davranışları Ölçeği'nin yapı geçerliliğini desteklemek amacıyla açılmaya ve/veya doğrulanmaya Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin altında yatan latent boyutları (faktörleri) ortaya çıkarmaya amaçlanmıştır. Bu faktörler, öğrencilerin öğretim elemanı davranışlarının algılamada kullandıkları temel kategorileri temsil etmektedir.

Faktör analizi sonuçları, genellikle ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrular ve her bir maddenin ilgili faktöre güçlü bir şekilde yüklendiğini gösterir. Bu istatistiksel prosedür, ölçeğin teorik temellerini

güçlendirmesi ve nihai madde havuzunun oluşturulmasına rehberlik etmiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmiştir, ancak geliştirme ölçeklerinde yaygın olarak Likert tipi format kullanılır.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yükseköğretim Öğrencileri (Tertiary Education Students)

Age Group: Genellikle 18 yaş ve üzeri

Population Details: Üniversitelerin farklı akademik birimlerinde öğrenim gören lisans öğrencileri örneklem grubu olarak kullanılmaktadır.

Test Methodology: Bireysel veya grup olarak uygulanabilen, kendi kendine raporlama (self-report) yöntemiyle kullanılan bir tutum ölçeğidir.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci başarısı, akademik algı, eğitimde kalite, öğretim üyesi, Ölçek Geliştirme, Kara (2015).

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazarın iletişim adresi: ahmet.kara@inonu.edu.tr

Correspondence Address: Ahmet Kara, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Sorumlu yazarın kurumu).

Çizimler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2015 yılında akademik literatüre kazandırılmaktadır. Ölçeğin akademik ve kar amaç gütmeyen araştırmalarda kullanılması için genellikle sorumlu yazar (Ahmet Kara) ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullanım ve telif hakları hakkında spesifik bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Kaynaklar

Kara, A., Zıncı, E., Köksalan, B. ve Zelyurt, H. (2015). Algılanan Öğretim Eleman Davranışları Ölçeği'nin geliştirilmesi. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 1(1), 21-32.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [algilanan-ogretim-eleman-davranislari-olcegi-toad.pdf](#)

Algılanan Öğretim Eleman Davranışları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri orijinal kaynaktan listelenmemiştir. Maddelere ve derecelendirme formatına ulaşmak için yayımlanan akademik makaleye (Kara vd., 2015) başvurulması gerekmektedir.